

Dosarul nr. 3ra-651/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei (Iu. Malcoci)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, E. Grumeza și N. Chircu)

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Margarint Vasile,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Margarint
Vasile împotriva Procuraturii raionului Sîngerei cu privire la contestarea actului
administrativ și obligarea examinării cererii,

împotriva deciziei din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a
fost respins apelul depus de către Margarint Vasile, fiind menținută hotărârea din
15 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei,

c o n s t a t ă:

Margarint Vasile a depus cerere de chemare în judecată la 4 mai 2018
împotriva Procuraturii raionului Sîngerei cu privire la contestarea actului
administrativ și obligarea examinării cererii.

În motivarea pretențiilor reclamantului a indicat că la 5 iulie 2017 a depus la
Primăria orașului Sîngerei o cerere prin care a solicitat stoparea acțiunilor de
dezordine din str. Independenței, nr. 81, create ca rezultat al ridicării construcțiilor
ilegale, precum și dispunerea încasării impozitelor în contul statului.

Deoarece, cererea s-a nu a fost pusă spre examinare, Margarint Vasile a
solicitat acordarea cuvântului în cadrul ședinței Consiliului orașenesc Sîngerei din
5 iulie 2017, însă a fost înlăturat forțat din ședința consiliului orașenesc, fără a i se
acorda cuvântul.

Reclamantul a precizat că ulterior, a depus o cerere la Procuratura raionului
Sîngerei prin care a solicitat ca ultima să-1 repună în drepturi și să oblige Primăria
orașului Sîngerei și Consiliul orașenesc Sîngerei să examineze cererea depusă
despre comiterea ilegalităților și de a-i permite luarea cuvântului fără a fi întrerupt.

Prin răspunsul oferit, i-a fost refuzată satisfacerea cererii depuse, explicându-
i-se că nu sunt temeiuri de intervenire a organelor de drept.

A solicitat Margarint Vasile obligarea Primăriei orașului Sîngerei și
Consiliului orașenesc Sîngerei să examineze cererea depusă despre comiterea
ilegalităților din or. Sîngerei, str. Independenței, nr. 81 și obligarea Primăriei

orașului Sîngerei și Consiliul orășenesc Sîngerei de a-i permite luarea cuvântului timp de 10 minute.

Prin hotărârea din 15 iunie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central cererea de chemare în judecată depusă de către Margarint Vasile împotriva Procuraturii raionului Sîngerei cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea examinării cererii a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 29, 31-33).

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a concluzionat că pretențiile lui Margarint Vasile privind obligarea Consiliului orășenesc Sîngerei de a efectua anumite acțiuni, nu țin de competența Procuraturii raionului Sîngerei, or Consiliul orășenesc Sîngerei și Primăria orașului Sîngerei sunt autorități administrative autonome, care în activitatea sa se subordonează doar legii.

Manifestând dezacord față de hotărârea primei instanțe, la 5 iulie 2018 Margarint Vasile a declarat apel solicitând, casarea hotărârii din 15 iunie 2018 Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă.

Prin decizia din 20 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul depus de către Margarint Vasile, fiind menținută hotărârea din 15 iunie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei (f.d. 81, 82-84).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță a elucidat toate circumstanțele pricinii, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar și în consecință a fost emisă o soluție corectă.

Invocând ilegalitatea deciziei instanței de apel, Margarint Vasile, la 22 martie 2019, a contestat-o cu recurs solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel, nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a cauzei, fiind încălcate normele de drept procedural și aplicate eronat normele de drept material.

Totodată, recurentul a accentuat că instanțele de judecată a încălcat normele de drept procedural, deoarece nu a fost antrenat în proces Consiliul orășenesc Sîngerei.

Instanța de recurs, prin prisma faptului că la 1 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ, consideră oportun de a reliefa prevederile art. 258 alin. (3) din Codul respectiv, care statuează expres că procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, potrivit art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că la dosar este atașată scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2019, prin care a fost expediată în adresa părților copia deciziei instanței de apel (f.d. 87), fiind recepționată de către recurent la 4 februarie 2019 (f.d. 89).

Prin urmare, Colegiul consideră că recursul a fost depus în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimaților la 17 aprilie 2019, iar la 2 mai 2019, în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care Procuratura raionului Sîngerei a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

Materialele cauzei certifică faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, precum și având în vedere poziția formulată în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi auzit (a se vedea, de exemplu, Erfar – Avef v. Grecia, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, inter alia, Marc Brauer v. Germania, 1

septembrie 2016, parag. 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, parag. 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, Benjamin Nersesyan v. Armenia, 19 ianuarie 2010, parag. 22; Erfar – Avef, *ibidem*, parag. 41, Marc Brauer, *ibidem*, parag. 35; Miessen, *ibidem*, parag. 67; Trevisanato v. Italia, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, Sturm v. Luxemburg, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentul referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurentul Margarint Vasile a criticat decizia Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2018 în baza articolului 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la articolul 437 alin. (1), lit. f) din același cod.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată/procedura în ansamblu, reiese în mod cert că recurenta a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat detaliat.

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile recurentului Margarint Vasile nu dezvăluie nici o aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, temeiurile inserate în cererea de recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea de recurs spre examinare în fond și, eventual, să caseze/modifice hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurteii nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecății nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (a se vedea, de exemplu, Petrovic v. Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm v. Luxemburg, *ibidem*, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, inter alia, Helle v. Finlanda, 19 decembrie 1997, parag. 55; Latourniere v. Franța, 10 decembrie 2002, parag. 2; Hansen v. Norvegia, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (a se vedea, mutatis mutandis, Kukkonen v. Finlanda (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; Benjamin Nersesyan, ibidem, parag. 23 – 24; Akaki Tchaghiashvili, ibidem, parag. 34 sau Papaioannou v. Grecia, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul depus de către Margarint Vasile nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se declară inadmisibil recursul depus de către Margarint Vasile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu